

Fecske

MUNKÁLATOK AZ IPARI PARKBAN

BIZAKODÓAN

TYÚKHÚSLEVES = FALUSI TYÚKHÚSLEVES

A NÖVÉNYEK HELYES TÉLI TARTÁSA

BIZAKODÓAN

Most már igencsak közel a hatvanhoz nem mindennapi születés-és névnap ajándékkal leptem meg önmagamot, illetve mindazokat, akik különböző okoktól vezérelve, kisebb-nagyobb mértékben, érdeklődnek a körülöttünk zajló események iránt.

Úgy gondolom, hogy a bácsfeketehegyi Fecske olvasóinak jó része hallott már arról, és nem árulok el titkot, hogy a tavaly májusi választások óta, amikor is Kishegyes községben a Magyar koalíció, mint a választásokon legsikeresebben szereplő párt, koalíciós partnereivel, gond nélkül irányította a községet. Az elmúlt nyolc hónap alatt próbálkoztunk a Demokrata párt tanácsnokait is bevonni a munkába, még annak ellenére is, hogy községbeli vezetőik, egyeduralkodásra törekedve, igen otromba és szégyenteljesen ellenséges módon viszonyultak irántunk a választási kampányban. A tárgyalásokat az is nehezítette, hogy a Demokrata párt szeretett volna engemet, -akit községi szinten fő ellenfelüknek tartanak, -eltávolítani az önkormányzatból, illetve ragaszkodtak ahhoz is, hogy számos más tisztség betöltésével, lényegében megkíséreljék átvenni a község irányítását.

Mivel a legutóbbi újvidéki megbeszélésen, Pásztor István a VMSZ elnöke és Dušan Elezović, a DP tartományi elnöke jelenlétében a községbeli demokraták ragaszkodtak a polgármesteri, vagy a KKT elnöki poszthoz, úgy döntöttem, hogy lemondva az általam betöltött KKT elnöki tisztségről lehetőséget adok arra, hogy a problémát úgy oldjuk meg, hogy senki sem érezhesse magát vesztesnek. Az egyeztetés résztvevői elfogadták azt a javaslatomat is, hogy a demokraták, a KKT elnöki tisztségen kívül, csak azokat a tisztségeket kapják el, amelyeket a VMSZ eddig is fenntartott a számukra. Ezen kívül azt is megbeszéltük, hogy Kishegyes község gyorsabb fejlődését biztosító munkahelyteremtő és életminőség javító terveink megvalósítására ezután még több támogatást igényelhetünk.

Meggyőződésem, hogy lemondásommal megnőtt a VMSZ tekintélye és a magyar összefogás sikerének az esélye, hiszen személyembe a VMSZ bizonyította, hogy a közösségi érdeket az egyéni érdekeink elé tudjuk helyezni. Másrészt azzal, hogy Csóré Róbert Kishegyes község tavaly megválasztott VMSZ-es fiatal, szakképzett és széles látókörűnek bizonyuló

új polgármestere és fiatal szakemberekből álló csapata további esélyt kapott a megkezdett közös munkánk folytatására, reményt ad arra, hogy Kishegyes községben érdemes itthon maradni a fiataloknak, és ide előbb - utóbb visszatérni a hazavágyakozóknak.

Személyemet illetően, úgy döntöttünk, hogy maradok a községi vezetésben és a községi menedzseri tisztség betöltésével, még nagyobb lehetőséget kapok arra, hogy segítsen a fiatalokat a fenti célok megvalósításában.

Szeretném ezúttal is elmondani a döntésem miatt aggódókkal, az örvendezőkkel, a hitetlenkedőkkel és a kárörvendőkkel, és nem utolsósorban a közömbösök népes táborával, hogy a megújuló VMSZ nem fogja megengedni, hogy Kishegyes községben bármelyik párt, ideértve természetesen a VMSZ-t is, azért kapjon szerepet az önkormányzat irányításában, hogy alárendelt helyzetbe hozza bármelyik itt élő nemzeti közösséget, illetve, hogy bármilyen formában kárt okozzon községünk lakosságának.

Bízom abban, hogy a Magyar koalíciót létrehozó megújult VMSZ, és partnerei Kishegyes községben az idei nyár elején esedékes helyi közösségi választásokon újra sikeresen szerepelnek, hiszen eddig mindig bebizonyítottuk, hogy csak azt ígérjük meg választóinknak, amit be is tudunk tartani.

A témához tartozik, és a Fecske olvasóit szeretném tájékoztatni a következő eseményekről is. Teszem ezt úgy, hogy semmi szándékom nincs megsérteni azokat a magyar polgártársaimat, akik meggyőződésből, vagy önös anyagi érdek reményében, tevékenykednek a Demokrata párt soraiban, illetve a rájuk szavazókat sem. Személyes véleményem, hogy Kishegyes községben a Demokrata párt azzal, hogy belépett az önkormányzat vezetésébe választút elé állította önmagát. Abból a tényből kiindulva, hogy lemondásommal, négy fizetett községi tisztség betöltésére kaptak lehetőséget, és ide három szikicsi és egy feketicsi, nem magyar párttagjukat választattak meg, szerintem újra megszegyenítették a Demokrata pártra szavazó, a Demokrata párt csalfa választási ígéreteiben bízó magyar szavazóit, éljenek azok itt a mi falunkban, vagy bárhol másutt Vajdaságban. Azt már talán nem is kellene említeni, hogy az újonnan megválasztott demokrata KKT elnök, nemrég még a szocialista pártban jeleskedő Vladimir Lopičić, már az

elnökségének első napján majdnem tettelegességgel fajuló szóváltás után tessékelt ki irodájából a KKT alelnökét, a szintén szikicsi Marko Rovčanint a SZSZP tagját. Tette mindezt azután, hogy fogadta dr. Csordás Mihályt, aki jelenleg talán még mindig az elmúlt választásokon községünkben elvérzett G-17 plus párt községi elnöke, aki valószínűleg azért járult a színe elé, hogy eldicsekedjen azzal, hogy sikerült neki rengeteg hazugsággal fűszerezett, mocskolódó írást megjelentetni rólam a Vajdaság Ma internetes újságban.

Na de erről ennyit. Tudom, gondolom, hogy sokan mások is tudják, a politika nem a legtisztességebb szakma a világon. Mindezek tudatában, három évtizedes politikai tapasztalattal a hátam mögött, úgy érzem, hogy eddig is és most is úgy próbálom tenni azt, amit a Teremtő rám bízott, hogy az jó szándékú, a közösség érdekét szolgáló legyen.

Sok dicséretet és sok rosszakaratú kritikát is kaptam az elmúlt napokban. Sokan mondták, hogy csak így tovább, jó néhányan azt üzenték, hogy itt az ideje, hogy szégyenkezve félreálljak, de legkevesebben azok voltak, akik megkérdézték, hogy mit segíthetnek.

Szeretném elmondani, hogy mindezek ellenére nagyon biztos vagyok abban, hogy jól döntöttem. Tudom, hogy lesz értelme az egyenrangúságért és a fiataljaink jövőjéért vívott mindennapi küzdelemnek.

Tudom, hogy ebbe az állandóan változó világban nehéz mindig megtalálni a legjobb utat, de bízom abban, hogy megérem azt az időt amikor, fiataljaink munkáját látva, azt mondhatom, hogy érdemes volt, sokak segítségével és támogatásával, ezt-azt tennem magyar és nem magyar közösségünk előrehaladásáért.

Pál Károly

V I S S Z A P I L L A N T Ó

AZ IZIDA HÍREI

Az utóbbi két hónapban az „Izida” társulat vezetői igyekeztek tagjainknak szebbé tenni e diszkriminált világot, amelyben élünk.

Mit is jelent a diszkrimináció?

„Közvetlen diszkriminációról akkor beszélhetünk, amikor valakit hasonló helyzetben a többiekénél kedvezőtlenebb módon kezelnek faji vagy etnikai származása, vallása vagy hite, **fogyatékos-sága**, életkora vagy szexuális orientációja miatt.”

A diszkrimináció elleni több száz éves

küzdelem és immár több mint fél évszázada egyik fontos célja a nemzetközi szervezeteknek. Minden nap a megnézett internetes honlapokon találhatunk a diszkrimináció elleni harcra. Az EU politikákban és a nemzeti törvényekben *minden fajta hátrányos megkülönböztetést elítélnék, és egyben foglalkoznak a fogyatékkal élő személyek jogáról, az önállóságáról, társadalmi és foglalkozási beilleszkedéséről, valamint a közösség életében való részvételük biztosításáról* majd az azokat célzó intézkedésekről. Mi a következő lépés?

Addig is, míg a közösségi Stratégiai terében említett célok nem valósulnak meg, Társulatunk aktívan dolgozik és igyekszik, hogy teljes mértékben képviselje ezt az embercsoportot kevés anyagi támogatás mellett.

Különböző programokat, találkozókat szerveztünk tagjaink részére, amit sikerült jókedvvel el is tölteni. Pikádó versenyt rendezett a Szerb Pikádó Únió a Társulatunk székhelyén, amelyen harminc résztvevő vett részt. A tagság apraja, nagyja aktívan, sikeresen mérte össze ügyességét. A turné után diplomák és serlegek lettek kiosztva amit a SzPU

títkára kézbesített.

Mikulás várása, Karácsony, újévvárás mind nagyon mozgalmas volt részünkre. Egy kis építkezés is belefért a 2008 év végébe, amellyel nagyobbak lettek a műhelyek termei.

2009. január 26.-tól egy gyönyörű kiállítás házigazdái voltunk, amelyen a Vajdasági Magyar Folklórközpont szövőiskola és fazekas-iskola haladó csoportjának vizsgadarabjai voltak kiállítva és természetesen az „Izida” kreatív műhelyének munkái is.

P.J.

A GAZDAKÖR HÍREI

Gospodincin jártunk december 29-én. Ebben a kis faluban (kb 4000 lakosú) van ugyanis a Norvég Kormány által támogatott szövetkezeti forma, amely életképesnek bizonyult a mostani viszonyok között is.

Célunk az volt, hogy megismerjük-e szövetkezeti formát és összevetve a mi környezetünk lehetőségeivel, talán mi is tudnánk hasonlót alapítani.

Ez a meglátogatott szövetkezett a 90-es évek derekán alakult, miután minden előzetes szövetkezeti forma (társadalmi) tönkrement.

27 elszánt magántermelő, saját eszközeiket társítva megalakították a szövetkezetet annak reményében, hogy sokkal jobb feltételeket tudnak együttesen megvalósítani terményeikért a feldolgozóiparnál és nagyobb kedvezményeket elérni az újratermelési anyagok beszerzésénél.

Eleinte nem volt fizetett

vezetőjük sem. A közgyűlés határozott mindenről úgy, hogy minden tagnak egyet ért a szavazata. A közgyűlésnek elnöke volt, aki koordinálta a munkát. Ez az igazgatási forma ma is így működik, de most már van fizetett igazgatójuk, könyvelőjük és irodájuk.

Nagy egyetértésben, egymás iránti bizalommal, szorgalmas munkával, most már van nekik 50 tonnás digitális mérlegük, raktárhelységek és bizonyos technikai felszerelésük.

Miután pályázatokon eszközöket nyertek a Mezőgazdasági Minisztérium fejlesztési alapjából, felfigyelt rájuk a Norvég állami alapítvány a Szerbiai Mezőgazdasági

Minisztériummal egyetértésben, kiutalt tíz termelőnek 5000 eurót kamatmentesen 5 évre.

Így 10 IMT 539-es traktort tudtak egyszerűen beszerezni.

A visszafizetett kölcsönök újabb befektetésre használhatók, természetesen jól megalapozott tervek alapján, ami a gazdaságosságot és a fejlődést feltételezi.

Ottlétünkör jelen volt a Norvég állami alapítvány megbízott képviselője (Branka König) aki alapos ismertetőt tartott a Norvégiában üzemelő szövetkezeti formákról. Sima képlet, érthető munkamegosztás és tisztességes jövedelem minden ágazatban, a mezőgazdaságban.

Ilyen ismeretek alapján, nagyon komolyan kell foglalkoznunk egy ilyen vagy hasonló szövetkezeti forma megvalósításáról.

Azzal a meggyőződéssel jöttünk el, hogy igaz az a latin közmondás, hogy összefogással minden elérhető, de széthúzással eltiportatunk.

Búcsúzáskor megígérték, hogyha ilyen elhatározásra jutunk, segítségünkre lesznek!

Sikeres 2009-es évet kívánunk vendéglátóinknak és megköszönjük a vendéglátást.

Bővebben szerda esténként.

Orosz Kálmán

A Gazdakör 2008-as évi eseményei nagyvonalakban

Január:

Temerinben járt egy csoportunk az ottani Kertbarátok által szervezett Vince-napi borversenyen, ahol számos érmet szereztek boraink.

Február:

Bácsfeketehegyen Mátyás-napi borkóstoló volt. A társszervezeteink vendégeivel sok jó bort megköstölhattunk és jól éreztük magunkat. Februárban is folytatódta a szerda esti találkozások számtalan témában, mind mezőgazdasági témakörben.

Április:

Április 4-én tisztújítással egybekötött közgyűlést tartottunk. Az estet kiegészítettük jól sikerült birkapörkölttel és leöblítettük Gazdakör-borral. Mivel itt nagyobb részben jelen voltunk, így nem is részletezném.

Május:

A választások hava. Miután nem tudtunk megegyezni a kishegyesi mezőgazdászokkal a listavezető személyében, így mi sem indultunk a helyhatósági választásokon. Nagy szerencsénkre így is van három tagunk a Községi Képviselő Testületben és egy személy a Községi Tanácsban. Így a Gazdakör mégis méltóképpen jelen van a közéletben a

Magyar Koalíciónak köszönhetően.

Június:

A Gazdakör tagjai is lehetőségeikhez mérten besegítettek a Bácsfeketehegyi Meggy napok megszervezésében. Kirakodóvásárt koordináltunk, tűzrevalót szerezünk, babgulyást főztünk a tagságnak és vendégeinknek, stb.

Július:

Júliusban jártunk Bácskossuthfalván, ahol megismerkedhettünk az éppen érésben levő magyarországi meggyfajtákkal, majd vendégeskedtünk a borász barátainknál. Erről bővebben beszámoltunk a Fecskében.

Augusztus:

Szőlész-borász barátaink Bajsára hívtak bennünket főzőversennyel egybekötött bor és pálinkakóstolásra. Csapatunk elhozta a főzőverseny első díját. Bővebben erről is írtunk már.

Szeptember:

A Bácsfeketehegyi szüreti napokkal párhuzamosan Vajdasági szintű szőlész-borász találkozó is volt. Két hétvégén is összejöttünk, először egy adag babgulyás mellé, majd másodszor már egy igazán jól sikerült birkapörköltre. Minden vendégünknek, de a tagságnak is ízlett. Jól éreztük magunkat a Gazdakör borával poharazgatva. Meg kell említeni, hogy a H.K. és a község támogatásával még egy színvonalas operett estét is tudtunk rendezni, Farkas Annamária énekesnő jóvoltából. Maradandó emlékként őrizzük meg. Itt meg kell még említenünk azt is, hogy egy kisebb csoportunk traktorokkal részt vett a Helyi Közösség falutakarítási akciójában.

Október:

Szüreti napokon járt csoportunk Horgoson. Társszervezeteinkkel - a Szabadka parasztjainak egyesülete -

résztvettünk az észak-vajdasági megbeszélésen, tiltakozva a Mezőgazdasági Miniszter azon elképzelése ellen, hogy a hobby-termelők nem kaphatnak majd támogatást a mezőgazdasági költségvetésből. Azt az elvet képviseltük mindenütt, hogy terület után legyen továbbra is a támogatás.

November:

Temerinben újbor kóstoló volt, Aradácon pedig borverseny.

December:

A horgosiak vendégei voltunk, újborszentelő volt a helyi katolikus templomban. A horgosi Termelők Klubjának vendégei voltunk. Fontos eseménynek számít az is, hogy elindítottuk a feketicsi meggyfajta elismertetését. A Mezőgazdasági Minisztérium és a zimonyi Mezőgazdasági Egyetem segítségével 75 csemetét bocsátottunk rendelkezésükre fajtaelismerés céljából. 29-én Gospodjincin járt egy nyolctagú küldöttségünk a Norvég szövetkezeti forma megismerése végett. Bővebben a Fecskében.

O. K.

A KULTÚRÁLIS TURIZMUS ÉVE

Átgondoltuk a mögöttünk húzódó úton történeteket.

A 2008-as év élménydúsnak bizonyult, egyben a munka közben markáns vonásokat is szereztünk.

A tél végén borjellemző bemutatót tartottunk azzal a céllal, hogy a szőlész – borász társadalom képviselőit jóminőségű borok előállítására ösztönözzük. Igaz, az indulásunk óta eltelt időszakra egyébként is jellemző, hogy kiskisgazdánk felhozatala a fogyasztók és a termelők kölcsönös öröme, minőségében egy felfelé ívelő irányvonalat követ.

A tavasz folyamán megünnepeltük a fenállásunk jubileumát. Ekkor már érezhető volt, hogy a vajdasági borrendi mozgalomra a határainkon túl is felfigyeltek. Az ételek és italok egymáshoz illesztését igyekeztünk bemutatni, mert egy jól megválasztott párosítás hangulatos légkört teremt, utána pedig jó emésztést és nyugodalmas éjszakát biztosít.

Falunk napján, a nyárelőn, megfelelő helyszínen és környezetben sikeres borrendi avatást rendeztünk.

Koraőszön Szekszárdon az évi Borrendi konferencián jártunk, majd a szüreti ünnepek sora vette elejét.

A vénasszonyok nyarának hangulata

övezte az Olaszországban megrendezett Középeurópai kulturális találkozót, mely főleg a tájainkat észak – dél irányban átszelő Szlovákiából induló, Magyarországon áthaladó és Szerbiát célzó borút alapjainak lefektetésével foglalkozott. Ennek érdekében hoztuk létre a vajdasági Borrendek Szövetségének alapokmányait kidolgozó bizottságot valamint a tudományos hozzáállást nyújtó mezőgazdasági iskolák nemzetközi hálózatát.

Természetesen nem maradhat ki a szakajtóból a képzőművészeti köröket összekovácsoló munka sem, hiszen az érzékeny lelkek világa és a bornak nemes fogyasztása az örök igazságosságok táp-talaja.

Azután valami mocorog is a bokorban, mert a borrendi mozgalom egyre szélesebb körben lel követőkre és talál támogatókat. A közeljövőben új vajdasági borrendek alakulása esedékes. Ez feltehetően öregbíti majd falunk hírnevét, haladó szellemiségét.

Örülünk, hogy részesei lehetünk e folyamatoknak.

Február 21-én a VIII. Vajdasági szőlész-borász találkozó már komoly hagyománnyal bír, fenntartható rendezvénné küzdötte fel magát. Az idén, a civil szervezeteink jóra való programokkal

készülnek gazdagítani e rendezvényt.

Egy kedves, történelmet értő, tudós hölgy szólt, hogy csodálja a borászathoz fűződő kötődésünket, hiszen erre felé a múltban nem is létezett számottevő és egybefüggő, szőlővel borított terület. Bár írásos emlékeink nem említik a bács-feketehegyi vidéket bortermelőként, a teljes képhez azonban tudni kell, hogy ennek bizony nyomos oka van! Ideköltözésünk idején, a számunkra betiltott szőlőtelepítés ellenére a sutyomban hozott vesszők szaporításával dicső eleink mégis jelentős mennyiségű boricskát fogyasztottak, kedvükre. Lúdtoll alá, írásba diktálni ezt annak idején eszük ágában sem volt, hisz a tilalom megszegéséért deresre húzták volna őket...

Ezért ha igaz is, hogy a tarcali és a verseci lejtők végtelenül nagy szőlőskertjei mellé ma sem állhatunk, a telecskai dombhát végén helyet foglaló és délre tekingető lankáinkon megtermett szőlő mégis olyan bort ad fogyasztásra, mely meghozza a jó közérzetet, hangulatot és a fülünk is kétfelől áll tőle!

Tóth János

ELHOZTUK HORGOSRÓL A TAKARÓKAPÁT

A Bartók Béla könyvtár olvasótermében, Január 24 -én, Horgoson Parasztbált rendeztek. A nagyterem úgy megtelt szórakozásra vágyó emberekkel, hogy ha egy gombostűt elejtünk, lehajolni érte már nem tudtunk volna. A szervezők hangulatos bált kerekítettek. A Kanizsai mesterszakácsok finom vacsorája mellé, helybeli pincéből származó borokat szolgáltak fel, de a pecellői zenekar is kitett magáért.

A sok munka után jól jön a kikapcsolódás, ezért indult nyolc évvel ezelőtt útjára és halad ez a rendezvény, melynek vendégei a világ négy sarkából érkeznek. Érezhetően sok fiatal kedveli a környéken a klasszikus és a népi táncokat. Éjfélkor, a nagyszabású tombola keretében, egy mosógéppel az élen, több mint kétszáz ajándékot sorsoltak ki. Három órakor roston sült falatok kerültek az asztalra, majd a táncos lábak alatt kora hajnalig dübörgött a padlózat.

Amikor elszállingóztak a vendégek, a legkitartóbbak olyan szívhezszóló,

illedelmes mulatást produkáltak, melyhez hasonló érzelmek - áradatok régen látnak.

A Parasztbál végén egy két méter hosszú nyéllel felfegyverzett takarókapát kínáltak fel. A kapa nyelén annyi helyi finomság és termény volt felsorakoztatva, hogy cipeléséhez két ember válla szükségeltetett.

Aki elviszi az ajándékot, egyben felvállalja a következő kapadísztét és annak stafétszerű továbbadását.

Utunk ettől jobban nem is sikerülhetett volna, hiszen alkalom nyílik arra, hogy a jövő télen kapanyélre halmozzuk mindazokat a termékeinket, melyekre büszkék vagyunk és ilyen egyszerűen kapcsolódhatunk össze emberileg és gazdaságilag egy tőlünk nem is olyan nagy távolságra fekvő helységgel.

Falunknak ez is egy esély.

T. J.

VILÁGOT JELENTŐ DESZKÁKON

Immár lassan majd másfél hónapja nem csupán az új esztendő köszöntött ránk, hanem az új színházi évad is. A színtársulatok berkeiben ismét megelevenedett az élet, a sürgés-forgás. Vannak, akik még az új darabot tanulják, próbálják, de a szorgalmasabbak már lassan-lassan megkezdik a tájolást, az új, az idei szemlére elkészített darabjukkal. A helyi ME Soma színtársulata is serényen dolgozik az új színdarab elkészítésén. A szereplőválogatás, a szereposztás és az első olvasópróbák – az előző évekhez viszonyítva némi csúszással, késéssel indultak – január folyamán megtörténtek. A rendező ezúttal is – akár csak az előző 2-3 évadban – Tóth H. Vera, aki nagy körültekintéssel válogatta össze a szereplőgárdát, akik soraiban – felnőtt színtársulatról lévén szó – az idei darabban szép számban kaptak fiatalok is szerepet, sőt kisgyermek is, akik túlnyomó többsége még ovis. Hogy ez a tény mennyiben korlátozza majd a társulat fellépéseinek a számát – amely évente átlagosan 7-12 fellépés szokott lenni – azt majd az idő fogja megmutatni. Mindenesetre a társulat tagjai lelkesen készülnek a március 27.-től április 5.-ig tartó Amatőr Színjátszók találkozójára, amely házigazdája a műslyai Petőfi Sándor ME lesz. A bő egy órás drámai, mély érzelmekkel, emberi viszontagságokkal és sorokkal átszőtt feketecsi vonatkozású színpadi előadást, amelyet a felújított – és minden túlzás nélkül mondható – technikai fejlettségi szintjét tekintve (elsősorban a hang-, és fény effektusok terén) a vajdasági hivatásos színházak élvonalába tartozó külső hatáselemekkel tesznek attraktívabbá a nézők számára. Ez által az előadás átérzhetőbb, élvezhetőbb, valamint, szereplői lesznek az elmúlt, letűnt időknek, a településünket meghatározó korszaknak.

A Soma színtársulat szinte önkéntelenül is időutazásra invitálja a színházlátogatókat. Tavaly Fazekas Mihály Lúdas Matyiját

„ültették át” a jelenbe, akit a mai kor szellemében a drogkereskedelem, s a prostitúció elleni harcosaként tüntettek fel. Ezt a merész próbálkozást a tavalyi szemlén a zsűri a legjobb alternatív – vagyis új formákat kereső – előadásnak titulálta, s ezzel a társulat kiérdemelte a Bambach Róbert díjat. Az idei évadban viszont a tisztelt nagyérdeműt kalauzolják el a múltba, aki ezáltal, élő részesévé válhat az elődeinkről szóló balladának. A bemutató március közepén esedékes.

Szukola Béla

MANAPSÁG

TYÚKHÚSLEVES = FALUSI TYÚKHÚSLEVES

Állították már meg Önöket a faluban idegen nyelven beszélő fiatalok-motel, room, zimmer frei, esetleg erős akcentussal „szállás” szavunkat, egy vékonyka könyvecskéből kibogarászva? Igen, Turisták!

Eta néni egyedül él, filigrán egy asztonyság a maga 78 évével, a tisztaszobán kívül még egy szoba van a házban, ahova a rend kedvéért szellőztetni, leporolni, rolót fel-le húzni jár be. Ő a kiskonyhába húzódik meg-nyáron hűvös, télen meleg. Az udvara tiszta, a kertjében minden megterem, piacra csak a szükséges létfenntartó információkért megy ki.

Szeretik az embereket, bizonyára az a három angol fiú is jól érezte magát nála, akik bringákkal járták Európát, és pihentek meg Hortobágyon, Mórahalmon, Kishegyes községben, Fruška Gora-n és

kitudja, még merre vitte őket tovább a kalandvágy.

Hogy euróban, vagy dinárban fizettek, nem kérdeztem de Eta néni másnap is vendégvárón szellőztetett, leporolt, ágyathúzott és piacra, vett külföldi csokit, hogy ha az unokák megjönnének, legyen a kedvenceikből.

Azt a papírdarabra írt 3 mondatot, meg majd átviszi a szomszédfiúnak fordításra, mert igaz, hogy olvas az emberek szeméből, de szeretne Ő az üzenet szövegéről teljesen megbizonyosodni.

Ezt nevezzük falusi vendéglátásnak-falusi turizmusnak, igaz, ez csak egy, azokból a lehetőségekből, melyekből az érdeklődők kivehetik a részüket.

2009.01.30-án a kishegyesi község háza dísztermében a „Falusi vendéglátás fejlesztése Kishegyesen a Telecskai

dombok völgyében” elnevezésű szomszédsági program keretében, projektnyitó konferenciát tartottak.

Csóré Róbert polgármester köszöntője után, **Csernik Teréz** projekt menedzser mutatta be, a falusi vendéglátás fejlesztésére készült projektet.

A meghívottak közt jelen volt és felszólalt **Bojana Miličević** a pénzügyminisztérium munkatársa, **Dr. Szabó Brigitta** konzul a Magyar Köztársaság Szabadkai Főkonzulátusáról, **Habina Péter** a Szegedi Katedra Alapítványi Szakképző Iskola Igazgatója és **Pál Károly**, aki a Civil szféra jelentőségéről beszélt a kistérségek fejlődésében és **Bujdosné Lengyel Eszter** Vidékfejlesztési szakértő.

A konferencia után beszélgettünk **Csernik Teréz**-projekt menedzserrel.

Földrajzilag mely területet ölel fel, az Önök által megálmodott projekt?

-Kishegyes Községe turizmusfejlesztésről beszélünk, hiszen a község lakosainak életszínvonalát és a község fejlődését szeretnénk növelni a saját potenciáljaink kiaknázásával és a kínálatunk piacradobásával de természetesen, hogy földrajzilag szélesebb határokon gondolkodunk, ugyanis vendég nélkül nincs turizmus.

Mindezt komoly piackutatás előzi meg de, - lesz-e elegendő látni való térségünkben? Lesz-e olyan személy, aki egy disznótorért utazik térségünkbe?

- Igen, vannak olyan látnivalók, melyek számunkra természetesen és nem is vesszük észre őket, ám létezik egy olyan réteg, akiknek ezek a dolgok nem mindennaposak

Kishegyes Község Fejlesztési Társulása előző projekteiben már foglalkozott a falusi turizmussal, mint alternatív jövedelemszerzési lehetőséggel, -képzéseket, tanulmányutakat szerveztünk és megmutatkoztunk az érdeklődés -, továbbá a 2008-ban megalakult Kishegyes Község Idegenforgalmi Szervezete is kezdeményezett lépéseket annak érdekében, hogy tömörítse, a turizmussal kapcsolatos tevékenységekkel foglalkozó, illetve, foglalkozni kívánó egyéneket, - amiből úgy ítéltük meg, hogy van érdeklődés a jövedelemszerzés ilyen formája iránt.

Munkacsoportot nevezünk ki a három falu lakosainak köreiből, akiknek feladata a határon túli partner közreműködésével, magyarországi tapasztalatokra építve helyzetelemzést végezni, majd az interjúk, beszélgetések, analízisek elkészítése után elkészíteni a Község idegenforgalmi 3 éves fejlesztési tervét és az operatív program dokumentumait, valamint a tematikus Falusi turisztikai programcsomag kínálatot.

Természetesen mindez nagyon szervezett, kitartó munkát igényel, ezért

Csernik Teréz projekt menedzser és Csóré Róbert polgármester

kérni fogjuk a polgárok együttműködését.

Kik vettek részt a projekt kidolgozásában?

-A projekt ötletet az ARO-MI ajánlotta fel az önkormányzatnak és kidolgozását, valamint magát a levezetését is vállalta a magyarországi partner intézménnyel és az idegenforgalmi szervezettel karöltve.

Hol tudják majd a szálláshely-tulajdonosok, borászok, kistermelők, kézművesek, étkeztetést, nyitott portaszolgáltatást nyújtó vállalkozások reklámozni magukat?

-Készül az Idegenforgalmi Szervezet saját honlapja, ami által megteremtődik a feltétele a nemzetközi tematikus on-line megjelenésnek. A programcsomagok kínálata három nyelven, nyomtatott formában és kisfilm formájában is elkészül, amelyet a hazai és külföldi kiállításokon terjesztve kerül, a turizmus piacára.

Kérem, mondják el, miként lehetséges majd bekerülni ebbe a nyilvántartásba?

-A projekt időtartama alatt el kell készülnie egy adatbázisnak és majd azt követően a turisztikai szervezet szerepe lesz, hogy az adatbázist bővítse, -mivel már rendelkezik egy adatbázissal, ami már a hivatalosan bejegyzett vállalkozások nyilvántartását öleli fel,- viszont azokról a személyekről, akik falusi vendéglátással és annak kísérő szolgáltatásaival kívánnak a jövőben foglalkozni kevés az információ.

Fel kell készülni a pillanatra, amikor megérkezik a vendég, hiszen nem csak aludni szeretne nálunk. Igényei vannak, éhes is lesz, szomjas is lesz és unatkozni

se szeretne, kínáljuk hát fel a soknemzetiségű paraszti konyhák ízvilágát, tapasztalja meg nálunk a vendégfogadás szokásainak élményét, és ha a kellő szolgáltatást kellő figyelmességgel tudjuk nyújtani, biztosak lehetünk benne, hogy nagyon szívesen fizet érte.

Szívesen meséli barátainak később, hogy Kishegyesen milyen élményekben volt része, milyen házipalinkát kóstolgatott Eta néni takaros udvarában az eperfa alatt, amíg a parázson forgott illatát árasztva, az ínycsiklandozó falat... valahogy így tervezzük ezt a jövőben- mondta Csernik Teréz.

Jelentkezni illetve bővebb információt kapni a községi Turisztikai Szervezet igazgatónőjénél **Rind Kelemen Kornéliánál** lehet a 063/8-419-896 telefonszámon, illetve a pipacs@stcable.co.yu mail címen.

A fentiekből is látva, ez egy eddig, ki nem használt turisztikai lehetőség.

Belegondolunk... Unokák, akik nagyvárosban a plázák és hippermárketek nyújtotta lehetőségeken nőnek fel, meglátogatva a nagyit rájönnek, hogy a méhésznél vásárolt méz deklarációs címkéje, itt nem oly hosszú, mint a bevásárlóközpontokban, hogy a koránkelést, ha egy disznótor követi, az egy teljes napi családi programot nyújt. Szeretteit ugye tyúkhúslevessel várja? A turistákat pedig várja falusi tyúkhúslevessel!!

Kishegyes község,- mint már arról korábban beszámoltunk- a folyamatos pályázatokon való részvétellel is próbálja kivívni a község polgárainak az életszínvonal növekedését.

fekete h.

A polgárok érdeklődést mutatnak a falusi turizmus iránt

MUNKÁLATOK AZ IPARI PARKBAN

A tavaly decemberben folytatott archeológiai ásások sikeresen befejeződtek az ipari parkban. A jelentés alapján az építkezési munkálatok megkezdődhetnek, a hivatalos jelentés megtekinthető a www.small-steps.biz oldalon.

Az idei év nagy jelentőséggel bír az ipari park számára. Idén elkezdődnek a munkálatok a park területén. Minthogy a kút terve sikeresen elkészült, február folyamán, amint az időjárási viszonyok engedik, elkezdődik a kút fúrása. A kút végleges helyszíne megegyezik a próbafúrás helyével, mely a park legmagasabb pontján helyezkedik el.

Februári tervként megemlíteném még a mobil irodák elhelyezését. Mint minden építkezésnél itt is szükség lesz egy irányítóhelység kialakítására. E célból két

konténer jellegű irodát helyezünk el a park tervezett bejáratánál, vagyis a nemzetközi úton tervezett körforgalom mellett. Ezek az irodák helyszínét képezik majd a leendő befektetőkkel folytatott tárgyalásoknak, valamint segítik a helyszínen történő munkálatok sikeres végzését.

Emellett koratavasszal tervezzük még 300 facsemete elültetését a tavaly létrehozott zöldsávban, melyet az északi oldal első parcelláján alakítottunk ki. A tavaly elültetett 620 akáccsemete egy része kiszáradt, ezt szeretnénk pótolni, valamint a hiányzó 100 darabot elültetni. A facsemetéket Kishegyes Község Önkormányzata nyerte a Tartományi Mezőgazdasági Titkárság által meghirdetett „Erdősáv kialakítása” pályázaton.

Molnár Zita

Small Steps
Business park

Small Steps
Business park

AKKOR GONDOLKOZZUNK...?

EGYSZER VOLT...

Az egyáltalán nem unalmas huszadik század elején, amikor már a zsidóknak elege lett abból, hogy mindenhol Európában jogtalan, sokadrendű polgárok voltak, elhatározták, hogy alapítanak egy mozgalmat, olyan országot alapítása céljából, ahol az emberi jogokat megvalósíthatják. Sok hercehurca után az angol fennhatóságú akkori Palesztina területén engedélyt kaptak, hogy a kormánytól lakatlan területeken földet vásárolhassanak, új lakóhelyük megalapítására. Lassan-lassan a sivatagban termékeny oázisokat hoztak létre békésen együtt élve mozlem szomszédjaikkal, segítve azokat a fejlődés útjára jutni. Néha a szomszédjaiktól is, jó pénzért megvették birtokaikat, így lassan kialakult egy egységes zsidó terület. Jött a második világháború, amiben, mint angol katonák részt vettek a zsidó telepek is, de utána, mivel az Atlanti Charta alapján a győztes népek nemzetek megalapíthatták saját államaikat „saját” területeiken, így ők is benyújtották

igényüket. Anglia nem engedett, így Izrael egy ENSZ határozat alapján alapították meg 1948. november 28.-án. Mivel az új állam Amerika párti volt, így az elégedetlen Anglia fellázította volt koloniális alattvalóit és megkezdődött az első intifáda, a palesztinok lázadása, Jordánia beavatkozásával. Elég a történelemből, mert, ha száz évig is vitatkoznánk, akkor sem tudnánk meg-

mondani, hogy kinek is van igaza, a máig tartó viszályban. Tudjuk, hogy a Földközi tenger medencéje, és annak „hátszága” Európa a keresztény és mozlem vallás bölcsője és azt vallják az itteni népek, hogy az ún. ősjog az alapja minden jognak, így majdnem, hogy mindent meg lehet kérdőjelezni, mindenre jogot formálni, ahol mi ősjogunkat megsértve érezzük, véljük.

Ezzel szemben vallásilag és gondolkodásmódban is megreformált nyugat azt vallja, hogy ne az ősjog alapján, hanem a mindig, az aktuális időben megkötött szerződések legyenek, a problémák megoldásának az alapja. Így mind a két félnek igaza van.

Eljutottunk oda, hova érkezni akartunk. Sajnos, sehova. Nem az zavar engem, hogy mi van a zsidókkal, hanem az, hogy ilyent már láttunk itt nálunk is, sajnos nem is egyszer. Említsem a világháborúkat, a következményeikkel, vagy ami most van, Kosovót?

Én a jövőtől félek. Nem attól, hogy

mások mit tesznek ellenünk, hanem, hogy mi mit teszünk, az előbbieket túllicítálva magunk ellen. Tudjuk-e, hogy miben meddig mehetünk el, hogy meddig feszíthetjük a húrt? Hogyan juthatunk egyenesen előre, hány kitérővel, viszszaforrással, megállással? Tudjuk-e, hogy a barátunk-e a barátunk, vagy ellenségünk-e az ellenségünk? Az-e a jó szöveg, amit hallani akarunk, vagy éppen

az ellenkezője. Sajnos majdnem minden esetben az erő, hatására az erősebb győz. Mi erők sohasem leszünk, de lehetünk okosok. Nem győznünk kell, hanem a más, másságot tisztelve, nem bántva egymás mellett élünk együtt, megértésben, békességben. Sajnos erre, még magunk között sincs esély? Miért? Ennyire nem törődünk felebarátainkkal, ennyire önzők vagyunk? Igen.

Ha már nem tudunk mit kezdeni az erőnkkel, hatalmunkkal, támadjuk meg Amerikát. Miért?

Ha győzünk jobbak vagyunk, ha veszünk Amerika leszünk. (csak, nehogy az oroszokat)

...HOL NEM VOLT (VAN)

Biro Csaba

BERCI BÁCSI DINNYÉJE

Még emlékezünk az első űrsétára, majd 1968 –ban megkerültük a holdat, végül alig egy év múlva rá is léptünk. A Viking űrszonda 1975 –ben leereszkedett a Marsra, később a Voyager elhagyta a Naprendszer. Idehaza a jó öreg földön, a termelés azaz a fogyasztás növekedése miatt felhasznált energiák melegítő hatása és a légköri szennyezettség mértéke egyre fokozódott. Belendült az ökológiai egyensúly felborítása. Amikor megjelentek az eddig ismeretlen tulajdonságú növények, már sejteni lehetett, hogy megbolygattuk a teremtoő dolgokat. Mondják, ebből egyszer baj lehet.

A fogoly meséje jut eszembe, amikor az aratás idején lekazált búzatenger helyén a róka koma könnyedén megleli és elfogyasztja a fészekben lévő tojásokat. Ám a nyers tojásban olyan hormonok vannak, amelyek terméketlenné teszik a rókát. Nincs kiskrka nem fogy tovább a tojás. A természet eredeti módon védekezik.

A génmódosított növények felhasználásával készített tápokon nevelkedett jószágok húsát fogyasztja például az amerikai társadalom jelentős része. Attól, vagy nem, de a műholdas tévében látható puffasztott alkatú emberekre felfigyeltünk. Az egyiket megkérdezték, mit gondol mitől ilyen kövérke?!

Humorosan rávágta, hogy „A kosztira gyanakszom!”

A táplálék eredetére oda kell figyelni,

nehogy az egészségre káros anyagot tartalmazzon. Ezt a munkát a minőségbiztosítási ellenőrzés és a fogyasztóvédelem hivatott végezni. Az eljárás lényege, hogy a fogyasztói asztalra kerülő étel minden összetevőjének ismert története legyen. Így elkerülhető, hogy az előállítás közben mérgező anyag kerüljön az ételbe.

Hogyan lehetséges mindezt megvalósítani? Egyszerű!

Újra kell indítani a szerves alapanyagokra támaszkodó, vegyszermentes mezőgazdasági termelést, hogy a piaci árusok pulájairól bio -terméket tudjunk vásárolni.

Egyrészt a kézi munka nyeri vissza a megérdemelt becsületét, másrészt az egészségünk védelmében lépünk előre egy nagyot még akkor is, ha ezért a bio-natúr portékáért többet kell fizetni.

Kanadából hazatérve egy barátom mesélte, hogy a torontói sétája közben megakadt a szeme egy pazar, gyümölcs-csel magpakolt mega-áruházban. A „többnyelvű beszélő” gyümölcsök íze azonban olyan Göre Gábor és Durbinc sógoros volt, mint amikor Pesten járva megpillantották a kirakatban a „spongyát” s „mög akarták tapasztalni, miféle csodaválami lehet”? „Nem volt annak se íze se bűze, csak dagadozott a pofánkban, amikor beléje haraptunk...”

El sem tudom képzelni mi lenne akkor, ha eltűnne az életünkből az a sötétzöld indáról lecsavart, kissé még szörös,

paradicsom gyümölcs mámorító íze és illata.

Az egészséges termelés egy már majdnem elfelejtett világ csodás tájaira vezet bennünket. Tudni illik, hogy az utóbbi években egyre gyorsuló ütemben fejlődik a biotermelés és az abból származó élelmiszerek mind nagyobb százalékban kerülnek a fogyasztói kosárba. A világ piacain hódít a direkt értékesítési forma.

A termelő és fogyasztó közvetlen találkozási mindkét fél részére előnyös. A termelő és a vásárló kölcsönös egymásrautaltságát tehát a bizalom sugározza be.

A közvetlen piac egy újszerű viselkedésmódot szült. Szerte a világban megjelentek a Farmer boltok, de a vásárlók gyakran keresik meg személyesen magukat a termelőket, ezzel összekötve a vásárlás varázslatos izgalmát egy vidéki kirándulással. Esetenként ha van kínálat, a biofarmer shopping párosulhat akár egy falusi turizmus nyújtotta családi kikapcsolódással is.

Persze az sem mellékes, hogy már léteznek beszerző csoportok a közvetlen, kollektív vásárlás bonyolítására.

És ismételtén úgy tűnik, jó körülmények között, jó adottságok közepette, jó termelési lehetőségekkel felvértezve, jó időben, jó helyen vagyunk...

T. J.

MÁRIA NAPJA A BÁCSFEKETEHEGYI NAPTÁRBAN

A református feketehegyi Máriák névnapjukat mindig télen, január 23-án tartották. A mai napig is a református naptárba így van beírva. 1849-ben is erre a névnapi készülődtek, ám menekülés lett belőle. Így lett a későbbi szájhagyományban ez az eset elnevezése: Mári-napi szaladás.

1849. január 23.-án gyászosan szomorú esemény történt a feketehegyi magyarság életében. A 160 év elteltével sem feledhetik az eseményeket a falubeliek.

1849. január elején Kossuth a Délvidékről kivonta az összes honvédséget, hogy biztosítsa Debrecenbe való távozását. Szolnoknál meg kellett állítaniuk az osztrák sereg további előrehaladását.

A védtelen déli vidék így szabad prédául lett oda dobva a szerb határőröknek, akik Szenttamást védték odáig.

Végre 1849 Januárus 23-án bekövetkezett, amitől hónapokon át féltek. A szomszéd szent-tamási ráczok már kora reggel megrohanták a községet. A magyarok előre értesülvén csaknem mind elmenekültek; huszonegy a ki itt maradt megöletett. A németek itt maradtak és –megmaradtak. A megöltek közt volt Berhidai Keresztes József is. Nem menekült, bár hívei az utolsó órában is kocsival álltak ajtaja elé s úgy hívták. Beszélik, hogy mikor a szerb csőcselék betódult a paplakba, kevés idő múlva látták kijőni a lelkész felső ruha nélkül s megindulni a szomszéd Szeghegy község felé vezető útján. De alig ment az útja feléig, midőn épen az ág.hitvallásnak mostani imaháza előtt a szemben levő udvarból agyonlőtték. Mondják, hogy németek lötték agyon, mondják, hogy e miatt Szabadkán hármát ki is végeztek, a

Berhidai Keresztes József síremléke

kiknek maradékai most is itt élnek. De ezt csak mondják, -én nem tudom s nyomozni sem akarom. –Keresztes mintegy naplementig ott feküdt a hol összeroskad, ekkor német asszonyok bevitték a szomszéd ág. hitv. iskolába. Harmadnap néhány merészebb magyar a kik visszajöttek szélyelnézni, sietve kivitték a temetőbe s ott elásták úgy amint volt. Csak három hónap mulva mikor már többen visszajöttek – tették koporsóba s temették el rendesen. A nép pedig, a gyülekezet, bujdosott hetekig, hónapokig, nagy részt Halason élt. Házaikat irthon kirabolták, vagyonukat elpusztították. A magyar református egyháznak itt csak a puszta helye maradt, üres templom, üres épületek, ezek közül is leégettek egyet, az akkori nagyobb fiuk iskoláját, melynek azután sokáig égett udvar volt a neve.-

Így lett vége az első virágzásnak.

4	6	Fehérlégyes, Révész család vagy a Fehérlégyes	12 év	millió 1/2	csalé 1/2
5	8	Fehérlégyes, Révész család Király család, József	4 év	háromez	csalé 1/2
6	8	Révész, János a Révész család Károly fia, család	24 év	háromez	csalé 1/2
7	9	Fehérlégyes, Révész család Károly, József, János	9 év	háromez	csalé 1/2
7	9	Fehérlégyes, Révész család Károly, József, János	15 év	háromez	csalé 1/2
8	10	Fehérlégyes, Révész család Károly, József, János	12 év	háromez	csalé 1/2

Részlet a kiskunhalasi

Részlet a kiskunhalasi
anyakönyvből

Részlet Szilády János: „A feketehegyi reform.egyház 100 éves története 1785-1885-ig” kéziratából.

Kiskunhalas és Soltvadkert lakossága fogadta be tél idején a szerencsétlen menekülőket a vész elmúltáig. A nyomorúságos „vendégség” mintegy 9 hónapig tartott. Még a vendéglátók egyikét-másikát is koldusbotra juttatta. Ezen időkből igen kevés bejegyzés, dokumentum maradt az utókorra. A halasi anyakönyvek a csecsemők, gyermekek nagy elhalálozásáról tanúskodnak.

A bácsfeketehegyi anyakönyvek hiányosak ebből az időből. A visszatért lakosok utólag írták be a fontosnak tartott adatokat: születést, elhalálozást. A nemzetőrök, az itt maradt legyilkolt öreg tehetetlen lakosok, a hegyesi csata halottai jeltelen sírokba nyugszanak. Egyedül a mártírhaltált halt Berhidai Keresztes Józsefnek emeltetettek emléket a közadakozásból a hívei a Nagytemetőben.

A visszatért lakosság nagy tragédiák, szörnyű elszegényedés és ínség

Uőgre 1849. Parmisierius S. S. embete
velővett a unitó kőnép kőri át fűtő.
A szomszéd szent. társai rácsot má-
kora reggel megőhanták a kősi-
get. A nagy kőre előre őrősiűvő
csaknem mind előmőkűlték. In-
szeneg, a kősi maradt megőlelt.

Részlet Szilády János: „A fekete-hegyi reform.egyház 100 éves története 1785-1885-ig” kéziratából.

árnyékában tengette életét.
Generációknak kellett felnevelkednie
mire kiheverték a veszteségeiket. Talán
ennek is mondható, ahogyan szem elől
vesztették a hősi halált halt lelkészük
özvegyét és árváit. 1865-ben a Vasárnapi
Ujság 50-ik számában egy felhívás által
tudhattunk meg többet róluk:

/Fölhívás adakozásra/ A „Pesti Napló”,
nak Nagy-Körösről írják, hogy ott
nov.30-ikán temették el Keresztesy
Józsefnét, az egykori feketehegyi ref.
lelkész özvegyét. A szegény özvegy a for-
radalom alatt vesztette el férjét és min-
den vagyonát, ez utóbbi zsákmány és lán-
gok áldozata lett; a még fiatal tetterős
pap temploma előtt kinos halálállal
végeztetett ki. A 3 neveletlen gyermekkel
elmaradt asszony 18 keserves év után
kiszenvedett: fiát még előbb vesztette el, s
most sirja felett két gyámol nélkül maradt
leány kesereg, kik közül az egyik ágyba
szegezett beteg és nyomorék. A szegény
özvegyet, míg élt, a dunamelléki egyház-
kerület, főképp Nagy-Körös város
hatósága segélyezte. Az egyház is megad-
ta neki a tisztességes és ünnepélyes
végtisztességet. De az árvák sorsa
elhagyatottságuk miatt most nagyon
szomorú, a miért is a kegyes emberbará-
tok ez árvákat lehető adományaikkal
segélni fölkéretnek. A
könyöradományokat a „Pesti Napló”,
„Családi kör” és „Protestans egyházi és
iskolai lapok” szerkesztősége fogadja el
és jutatja kézhez.

Az 1849. évben a feketehegyi anyakönyvi bejegyzések szerint 109-en születtek és 317-en haltak meg. Ebből fegyver által 30-an vannak beírva. Természetes szaporulat ebben a gyászos évben –(minusz) 92,64 ‰ volt. Mégis a feketehegyiek a nehézségek mellett is konokul kitartottak, nézték boldogulásukat és lassan-fokozatosan, de talpraálltak.

Kórizs József és Sárközi Ottília

LÉLEK SZÁRNYÁN

BÉKÉS, HŰSÉGES ÚJ ÉVET!

Az új év kezdetén tekintetünk, gondolatunk egy kicsit visszafelé irányul a mögöttünk levő esztendő felé. Ilyenkor számba vesszük mit tettünk rosszul és mit jól az elmúlt év folyamán. Következtetéseket vonunk le, eredményeket, illetve eredménytelenséget könyvelünk el. Sokszor fogadalmat teszünk, hogy valamit jobban fogunk tenni, mint a múltban, ezt azonban vagy sikerül megvalósítani, vagy nem.

Az újesztendő kezdetén általában reménységgel, bizakodással tekintünk a még előttünk levő és sok-sok ismeretlent rejtető év felé. Hozz ránk víg esztendőt – ostromoljuk az ég Urát minden esztendő kezdetén. Sokszor úgy érezzük, mintha nem találna meghallgatásra, mintha pusztába kiáltó szó lenne. Annyi ajándékot kaptunk, kapunk Tőle. Ha számba vesszük az elmúlt esztendő eseményeit, külső és belső történéseit, mindannyian találunk valamit, amiért hálát kellene adnunk. Általában egy dolog az, amely felől kételyeink vannak ilyenkor általában – a víg esztendő, a vígság, a boldogság, a derű, az optimizmus. Miért nincs hát víg esztendőnk? Nincs, mert nem akarunk vigadni, mert kényelmesebb talán önmagunkat sajnálni, mások problémáival foglalkozni, vagy inkább másra fröcskölni magányos dühösködéseink során felgyülemlett mérgünket.

Nincs víg esztendőnk, mert félünk a jövőtől, félünk az ismeretlentől, félünk egymástól, és ha félünk, ahelyett, hogy

biztatnánk, vigasztalnánk egymást, félelmünk során inkább egymást riogatjuk a politikai változásokkal, riogatnak bennünket gazdasági, értékrendbeli, hitbeli válsággal, és ha mindezeket összevetjük nagyon gyorsan, elmúlik a maradék jókedvünk is. Nincs víg esztendőnk talán leginkább azért, mert kiveszett szívünkéből, életünkéből, családjainkból, társadalmunkból a keresztyén értékrend egyik alappillére: a hűség. Hűségről ma már csak talán a Szentírás vonatkozásaiban beszélhetünk. Számtalan igehely tanúskodik a hűség helyes gyakorlásáról. Ezekkel szemben mit látunk a mai társadalomban? Házasítások sokasága szegi meg az Isten színe előtt tett esküt és indulnak el külön úton a volt házastársak. Ma azt a szakember becsülik meg a legkevesbé, aki hűségesen és becsületesen próbálja végezni a munkáját. Gazdasági hűtlenség idejét éljük ma, elveszett a bizalmunk a pénzüket kezelő intézetekben is a jól ismert okok miatt. Ugyanígy kiveszett erkölcsi szótárunkból és életünkéből az elvhűség és baráti hűség fogalma és gyakorlata is. Az érdekek ma felülmúlják az elveket, a klasszikus értelemben vett barátságokat.

A 2009-es esztendő kezdetén a már szokásos és régen óhajtott békesség, szeretet, egyetértés, jókedv, bőség és víg esztendő mellett hűségért is imádkozunk Urunkhoz. Most talán erre van a legnagyobb szükségünk. Imádkozunk, hogy hűek maradhassunk ígéreteinkhez,

adott szavunkhoz, elveinkhez, meggyőződésünkhöz, és legfőképpen hitünkhöz. Próbáljunk meg hűek lenni emberi kapcsolatainkhoz, az igazi barátokhoz, hivatásunkhoz, a szolgálathoz, amelyet Isten ránk bízott. A nagy gazdasági átrendeződések, pénzügyi csődök közepette igyekezzünk hűségesen kezelni a ránk bízott családi vagy közvagyonot, mert hisszük, hogy csak így sikerül átvészelnünk a válságos időszakokat.

Imádkozunk, hogy hűek maradjunk szülőföldünkhöz, falunkhoz, közösségünkhöz, hűek a családi hajlékunkhoz, ahol felnőttünk, hűek az iskolához, ahol tanultunk. Végezetül de nem utolsósorban, maradjunk hűek az Anyaszentegyházhoz. Talán soha nem volt szükség annyi hűséges őrállóra a különböző egyházak előjáróságában, gyülekezeteiben, szeretetintézményeiben, mint ma. Azért elsősorban, mert a hűséges emberek jókedvű emberek és reménységgel tekintenek a jövő felé. Ők a békés, reménységteljes és víg esztendők áldásainak közvetítői, félelmek szertefoszlatoí, a különböző nézeteltérések elnémítóí.

A Fecske minden olvasójának, falunk minden polgárának kívánom, hogy a 2009-es esztendő a békesség és hűség éve legyen, és szívében, családjában, otthonában, munkájában gazdagon megtapasztalja e hűség áldásait.

Orosz Attila
ref. lelkipásztor

A Lódi pincészetben a finom borokon kívül beszerezhet még borászati segédanyagokat (borosüvegek, dugók, koronazárak, díszek stb.), akác-szőlőkarókat és kóróseprűt is, azon kívül szőlőtelepítést is vállalunk.

Tel. 024/738-276

ELSŐ AZ EGÉSZSÉG

NÉHÁNY JÓ TANÁCS AZ ÉJSZAKAI MŰSZAKBAN DOLGOZÓKNAK

Aki dolgozott éjjel tudja milyen fárasztó dolog ezt huzamosabb ideig gyakorolni. A kutatók megpróbálták segíteni az ilyen dolgozókon és a következő gyakorlati tanácsokat tudják javasolni.

A cél az volt, hogy az éjszakai munka teljesítménye ugyan olyan legyen, mint a nappal dolgozóké.

Mindezt úgy érik el, hogy az élettani alkalmazkodás részleges teljesítménye is elegendő legyen.

A kutatók igyekeztek a dolgozók, belső, biológiai órájukat, a munkarendnek megfelelően beállítani.

Először is az éjszakai műszakban dolgozók erős fény mellett végezték munkájukat. Rájöttek, hogy az erős fény hatására, jobban gondolkodtak, közérzetük javult, sokkal éberek lettek.

A hazafelé vezető úton kötelező volt a napszemüveg viselete. Vajon miért? Azért mert a napszemüveg a kék fény legnagyobb részét kiszűri, ami azért jelentős, mert a kék fény akadályozza meg a belső, biológiai óra átállását. Itt tulajdonképpen becsapjuk a szervezetet, mert ahogy kilép az utcára a dolgozó napszemüveggel mindjárt reggelt érez maga körül, nem kell alkalmazkodni az éjszakai műszakhoz.

Továbbá ahogyan hazaértek kötelező volt az alvás teljesen besötétített szobában. Első nap hét órát aludtak, másnap hat órát. Szabadnapokon is hajnal három óráig szükséges aludni, nehogy a belső, biológiai óra visszaálljon eredeti állapotába.

Ne igyunk kávét a műszak vége felé, nem tanácsos alkoholt fogyasztani sem mert, segít az elalvásban, de gyorsabban ébredünk és fáradtabbak leszünk. Ki kell a telefonokat kapcsolni, kiírni az ajtóra, hogy szigorúan senki sem háborgasson. Tanácsos szabadnapokon úgy aludni, hogy lehetőleg délelőtt ne keljünk föl.

Mindazok a dolgozók kik figyelembe veszik a fenti tanácsokat, észrevehetik, és saját bőrükön fogják tapasztalni, hogy nő teljesítőkéességük, ami nem kis meglepetés.

Dr. med. Krisztián Géza
adjunktus

A MENNYISÉG, VAGY A MINŐSÉG A LÉNYEG?

Egy zenész nem attól lesz sikeres, hogy ír több tucat számot, hanem attól, hogy jó, könnyen elfogadható, és hallgatható zenét ír. Szerintem Mozart sem azért lett híres, mert ő komponálta a világ legtöbb zeneművét, hanem azért, mert ő világhírességeket szerzett. Tehát minőségiesen dolgozott. Híres emberek is általában azért híresek, mert jók a műfajukban.

A barátait viszont az ember sokszor nem így válogassa meg. Sokszor arra megy, hogy minél menőbb baráti társasága legyen. Persze így mindenki felnéz rá, de mégis meddig? És miért? Addig tisztelik és akarnak vele barátkozni ameddig az ún. menő banda tagja. Ha elmegy a csoportból, akkor már nem is olyan „kapós” ember. És, hogy miért? Azért, mert ki akar egy átlagos emberrel barátkozni. Tehát ebből az következik, hogy egy híres embernek (ez lehet egy osztályon vagy egy társaságon belül) alig van barátja, mert aki annak mondja magát az csak addig az, ameddig szüksége van rá. Mikor valaki azt mondja, hogy: „Nekem sok barátom van” az nem biztos, hogy tisztában van azzal, amit mond, mert a barátot, mint fogalmat mára közhelesítették és már mindenkire azt mondjuk, hogy ő az én barátom, pedig csak egy ismerős. Egy hatalmas probléma manapság, hogy túl nyitottak az emberek egymás felé és ezért könnyen kihasználhatják őket.

Igazi barátja általában annak van, aki eredeti, egyszerű és megbízható ember. Neki lehet, hogy nincs sok lát-szatra, de több van, mint annak, aki azt mondja, hogy neki sok van.

Barát csakis és kizárólag egy lehet, mert a barát az, akivel minden titkunk közös és kisegítjük egymást jóban, rosszban.

„Mert a barát az, aki megérti a múltadat, hisz a jövődben, és elfogad annak, aki vagy”. Nem a mennyiség, hanem a minőség a fontos!

Elnézést kérek, ha valaki magára ismer cikkeimben, de én sose egy személyről írok, hanem általában az élet problémáiról.

Szombati Dorottya

ÉP TESTBEN ÉP LÉLEK

2009. január 7.-én a Spartak birkózó alap vezetősége gyűlést tartott, amin felmérte a tavalyi év tevékenységeit, majd azokat kielemezve megállapította, hogy a 2008-as év nagyon eredményes volt.

A feketicsi verseny idejét március 28.-ra tűzték ki. Kérjük a lehetséges szponzorokat, hogy, ha szeretnék támogatni eredményes és lelkes kis csapatunkat, akár legkisebb pénzbeli vagy más anyagi alapon, jelezzék, hogy tevékenységünket ezzel is gördülékenyebbé tegyék.

A téli iskolaszünet után újra indultak az edzések, nem csak nálunk, de Kishegyesen is, tehát itt is, ott is sikerült az eredményes teremhasználati megegyezés.

Kérjük már előre tisztelt olvasóinkat, a leendőbeli torna közönségét, **ne felejtsek el, március 23.-án együtt szurkoljunk kis sportolóink sikeréért.**

szerk

BIRKOZÁS

BIRKOZÁS

ISKOLAI OSZTÁLYKIRÁNDULÁS

Mint abban az időben szokásos volt, (tudtommal ma is!) az iskolaév befejezése és az érettségi vizsga (ami részünkre szakvizsga is volt), tehát a kettő közötti időt arra használtuk, hogy országos körútra, szakkirándulásra utaztunk.

Az első állomásunk a belgrádi, azaz zimonyi nagyvágóhíd látogatása volt. Zimonyban a Meteorológiai Iskola internátusában voltunk elszállásolva. Ide este érkezünk, természetesen vonattal, és a szerény internátusi vacsora sem vette el a jókedvünket, mert utána a vendéglátóinkkal vidám „buli” rendeztünk. Mi ugyanis – minden eshetőségre, magunkkal vittük a hangszereinket: harmonikákat (egy billentyűst és egy gombosat), gitárokat (két akusztikust és egy havai gitárt) a klarinétosunk is hozta a hangszereit a furulyával együtt – én a hegedűt. Még egy eléggé lehangolt zongora is akadt az internátusban, Zivanovic barátunk sem maradt hangszer nélkül. Egyedül Rufus cimboránk hangszerét nem vittük magunkkal: a dobokat. De ez a gond is megoldódott, valahonnan dobokat is kerítettek a házigazdáink.

„Munka közben” (zenélés közben) hozánk szegődtek a „házigazdák”, a vendéglátóink. Az egész társaság, a Meteorológiai Iskola érettségi előtt álló tanulók (mint mi is), vidám, bohém fiúklányok voltak. Azon az estén, bár csak néhány órája ismertük egymást, mégis úgy tűnt, régi barátok-pajtások vagyunk. Ehhez talán az is hozzájárult, hogy mindannyian zenekedvelők voltunk. A mi zenekarunk az akkori idők modernebb zeneszámaint játszotta. Volt is mit magyarázkodnunk az Ifjúsági Szövetség vezetőivel, akik az akkori kommunista szellemben gondolkozva, a mi zenélésünket a romlott nyugati (kapitalista) szellem beütésének tartották. Pedig mi a zeneszámaink nagy részét magyarországi zeneszerzőktől származtattuk. Azok a számok nagy része örökzöld dallamkén ma is számon vannak tartva és ma is, lehet hallani őket a rádióban, TV-ben. Minden esetre a mi muzsikálásunk idegenül hallatszott a szerb dallamhoz szokott füleknek. Az új belgrádi barátaink viszont egyből elfogadták a mi zenélésünket. Boldogan kapcsolódtak be ők is a zenélésbe.

A legnagyobb meglepetés viszont akkor ért bennünket, amikor az egyik (korban néhány évvel idősebb) osztálytársunk megjelent a barátnőjével – akit később feleségül is vett, és ez nem volt más, mint a szerb szórakoztató zene legfrissebb felfedezettje, a később nagyon is ismert

énekesnő Lola Novakovic. A belgrádi „friss barátaink” már ismerték, látták az énekesnőt, de nekünk először volt szerencsénk találkozni vele. Végtelenül nyílt, baráti hangulat alakult ki közöttünk percek alatt. Kérdezte, ismerjük-e ezt-azt a zeneszámot, és amikor elkezdtünk játszani, az első ütemek-akkordok után kiállt a zenekarunk elé és megcsillogtatta a csodálatos hangját. Elragadtatással kísértük az énekét. Örökre az emlékezetemben maradt ez az este-éjjel: Lolával muzsikáltunk. Természetesen, a zenekarunk szerb „népies tagjai” is kifejezésre jutottak, előkerült a gombos harmonika, furulya. Lola a szerb népdalokat is szívesen és gyönyörűen énekelte. Mellékesen mondván - akkor is, mint máskor, az egyik gitárt kaparintottam meg és a zenei kísérethez csatlakoztam, mert soha nem tanultam meg játszani ezeket a dallamokat...

Másnap álmosan de remek hangulatban látogattuk meg a zimonyi közbúváhidat, amely az akkori fővárosi igényeknek megfelelő, modern vágóhíd volt. Hatalmas méreteivel elkápráztatott bennünket, mert mi csak a kis sabáci vágóhídra jártunk gyakorlati oktatásra. Itt kell elmondanom, hogy nincs semmilyen húsfeldolgozás az állatorvosok közreműködése nélkül! Az élő állatok fogadásától, vágásától az egész feldolgozás vonalán, több helyen az állatorvosok tevékenykednek és felügyelnek az élelmiszerek egészséges elkészítésére.

Még arra is emlékszem, hogy tisztességesen meg lettünk vendégelve - a vágóhíd munkásainak étkezőjében reggelivel, aminek összetétele „nagyúri” volt a mi internátusi kosztunkhoz viszonyítva.

Mint már említettem, Sabácról Zimonyba vonaton érkezünk és a terv szerint, vonattal is utaztunk tovább Splitbe. Ott a Tengerészeti Iskola internátusában voltunk vendégek.

Én akkor láttam először tengert, és először fürödtem benne. Emlékszem, valamilyen sziklás partszakaszon fürödtünk és a rutinosabb, bátor fiúk vígan fejeseltek a tengerbe. Kíváncsiságból, én is felmásztam a szikla tetejére, ahonnan a többiek ugráltak a vízbe. Szédítő volt részemre, már csak lenézni is a gyönyörű színű tengerbe és már majdnem lemásztam, amikor kegyes pajtásom, H. Jancsi intett, gyere, ugorjunk le, otthon ilyesmire nem lesz alkalmunk! Nem voltam cseppet sem elragadtatva az ötlettől, de Jancsi biztatására, oda álltam mellé. Egymást nógattuk, ki ugorjon le előbb. A földi volt bátrabb és egy szép „fecskével” leugrott mélybe. Részemre sem maradt lehetőség a meghátrálásra és némi gondolkodás után, hogyan is ugorjak? A társaim közül sokan csak „fenekest” ugrottak, de Jancsi komám példája után nekem is legalább fejest illett ugornom. Egy picit összpontosítottam és inkább felfelé ugrottam, hogy szebbre sikerüljön „fecské”. Már repültem is víz felé, még két rövid lélegzetet is sikerült vennem, de borzasztóan rohantak felém a víz alatti sziklák. Becsapódtam vízbe és az összeszorított szememet kinyitva, láttam, jaj, a sziklák még mindig rohannak felém.

Folyt. Köv.
Molnár Károly

**MIT, MIVEL?*

"A FŰSZEREK BIRODALMÁBAN"

A FÜLÉTŐL, A FARKÁIG

András naptól Sándor napig, ha megkérdezzük a becsületes embereket, hogy milyen időszakról beszélünk, mindenki először a telet említené, de aki egy kicsikét „fifikásabb” egyből rávágna, hogy ez a disznótorok ideje. Igen ez a disznótorok, disznóvágások ideje, igaz, hogy az utóbbi időben, egész évben vágják a disznót, de az ezen az időn kívüli vágások alkalmával a hús, csak úgy simán feldarabolva, vagy ahogy a húsiparban mondják, konfekcionírozva kerül a mélyhűtőbe.

Már a sertés evilági pályafutásának befejezése is más elnevezést kap a téli időszakban, tehát a disznótor, az nem közönséges vágás, hanem egy ünnepség, egy szertartás. Igaz, ma már csak kevesen tudják, hogy igazán, hogy is megy a dolgok rendje, meg néha (ízlés- és gusztustalanul) összekeverik a különböző szokásokat. Próbáljunk maradni a mi régi, ha még ismerjük őket, szokásainkhoz, ne keverjük se a hegyesiekkel, pirosiakkal, bánátiakkal, baranyaiakkal, magyarországiakkal, montenegróiakkal, de ha nem ismerjük az igazit, akkor nem kell forszírozni, hogy a mi disznótorunk, csak az igazi, hanem, hát mi

így csináljuk.

Nem csak ma élünk (már aki) szegénységben, de régebben is az ilyesmi „divatban” volt, így hát a család volt kedvencének minden részét fel kellett használni, hogy, nehogy veszendőbe menjen valami. Így ahogy a címben említettem, minden ki van használva a fülétől a farkáig.

Mindjárt, ha a leszúrásnál kifolyó vért nézzük többféle módon használjuk, fogyasztjuk. Így pl. mindjárt melegében sütvé, hagymával, vagy nélküle, vagy tojás rántottának, a saját ízlésünk szerint fűszerezve, egy részét meg, félretesszük a

véres hurkába, amit, vagyis amiket megint mindenki másként készít, ízesít, de még máshogy is fogyaszt el.

A sertés hasításánál is, a jó böllér meg szokta kérdezni a gazdát, de inkább a gazdaasszonyt, hogy hogyan lesz, karajra, vagy orjára. Ki mit szeret jobban, azt készít a disznóból. A sonka a kolbász a sózott, szárított, füstölt, húсок, csontok, amik kitűnőek, káposztába, babba, levesbe főtt húsnak, de van, aki a bőrt is lesózza, a körömmel, fülével együtt, ami kitűnő alapanyag a paprikásokhoz, kocsonyához.

A sonkáról és a kolbászáról nem csak cikket, de tudományos köteteket is lehetne írni, de a teljességet, egy emberöltő alatt sem lehet elérni, így mindenkinek, aki vitázik az említett termékekről, igaza van, de hát saját ízlésünk alapján fogyasztjuk a csak ismert, vagy az ismeretlen újdonságokat is.

Régebben a koppasztás után a szőrt összeszedték, majd eladták a kefégyárnak, de sajnos, ma már a kefék sem az igazik. Nem akarok gusztustalanokodni, de a bél pucolásánál keletkező hulladékot, meg a tyúkok szokták boldogan összeszedni.

Sajnos az idén már nagyon sokan disznó helyett „savanyú pófát” vágna, bízunk benne, hogy a jövőben nem ilyen módon csökkentjük a hoeszterin bevitelét a szervezetünkbe.

Szerk.

AZ ÖNÖK RECEPTJEI

GYŰRÖTT PITE (Burek)

Ezt a nemzeti ételt már sokféleképpen elkészítették. Ez a recept az egyik gyorsabb változata.

Hozzávalók:

1/2kg rétes tészta,
1/2kg túró áttörve,
3 kiskanál só,
1 sütőpór,
4 tojás,
1 dl étolaj,
1 dl ásványvíz,
4 dl joghurt.

Elkészítés:

A hozzávalókból masszát készítünk. Az összeragadt rétes tészta leveleit szétválasszuk és kettesével mártogassuk a masszába, majd a kiolajozott tepsibe, kupacokba rakva sorba még csak el nem fogy. Mindegy milyen a tepsí, kerek vagy szögletes, csak a magassága legyen nagyobb az átlagosnál. 160 fokon pirosra sütjük. Joghurtal tálaljuk.

Manapság már nemcsak Szilveszter estéjén kerül a sült malac az ünnepi asztalra.

Házibulik, családi ünnepi vacsorák akár fő menüje is lehet többféle salátával.

Ha ne talán az ünnep reggelén döntenénk el, hogy malac sült is jó lenne a húсок mellé, de már el vagyunk késve a sózással, hogy már nincs rá idő, hogy átjárja a só a vastag combhúсокat is. Ne essünk kétségbe, van egy jó praktika rá.

A húst bedörzsöljük sóval. Fél liter vízbe 10kg sót feloldunk. Vesszünk egy nagyobb injekciós spriccet vastag tűvel. Átszurkáljuk a malacot főleg a combja részét ott ahol vastagabb. A víz kívül belőle a só viszont benne marad. A siker nem fog elmaradni.

Beküldte: Fehér Erzsébet

**Egy kis
praktika**

KERTI TÖRPE

A NÖVÉNYEK HELYES TÉLI TARTÁSA

A tél sok megpróbáltatásnak teszi ki a szobanövényeket. A trópusi vidékről származó cserepes növények rosszul tűrik a száraz, meleg szobai körülményeket. Származási helyükön, egész éven át kiegyenlített mérsékelt és páras időjáráshoz szoktak. A téli időszakban jobban oda kell figyelniük a virágainkra, mint a többi évszakban. Óvni kell őket a kipusztulástól és kellemesebbé kell tennünk számukra a téli pihenést. A téli időszakban a rövid és fényszegény nappalok a virágzó cserepes növényeknél okoznak gondot. Ilyen virágzó cserepes növényünk a fokföldi ibolya, szobai ciklámen, papucsvirág, szobai azálea, illetve a tarka lombú levéldísznövények, mint pl. a könnyező pálma. Ezeket, ha lehet nem, vagy csak kevésbé fűtött (15 ° C-nál hűvösebb), de egész napfényes, északi vagy déli helyiségben tartsuk. A páraigényes növényeket, a páfrányokat, orchideaféléket erre az időszakra helyezzük át az ablakkal rendelkező fürdőszobába vagy a konyhába.

Szárazságtűrők:

Néhány szobanövény kifejezetten jól elviseli a száraz, meleg, fényszegény körülményeket. Ilyen az anyósnyelv-Sanseveria, rákvirág-Aglaonema, pletyka-Tradescantia, sárkányfa-Dracaena, és a filodendron, a kaktuszok és a poszgás

levelű növények- Sedum, Euphorbia, Peperomia, Aloe. A broméliafélék – Guzmania, Aechmea is jól megélik a túlfűtött helyiségekben, ha levéltölcsérüket rendszeresen feltöltjük vízzel.

Párasítás:

A szobai dísznövények a száraz levegőtől is szenvednek. Télen használjunk párologtatót, vagy a fűtőtestre rakjunk vízzel teli edényt. Ha szobában szárítjuk a ruhát, az is párasítja a levegőt. Ezzel magunknak is jót teszünk, nemcsak a virágoknak. A virágcserepek alá helyezünk még egy nagyobb alátétet, amelyet mindig töltünk fel vízzel, így a növény körül páradúsabb lesz a levegő. A téli időszakban a szoba napfényesebb részében alakítsunk ki zöld sarkot, amelyben egymás mellett több növényt helyezünk el. Kavicssal töltünk meg egy nagy tálat és cserepestől helyezzük el benne a növényeket. A kavicságyat rendszeresen töltjük fel vízzel. A szobanövényeket időnként permetezzük-spricceljük le tiszta, forralt és szobahőmérsékletűre hűtött vízzel, vagy desztillált vízzel. A permetezéssel növeljük a páratartalmat, de egyben a port is lemossuk a növényről, így módon szabaddá válnak a légzőnyílások. A párasítást sem szabad túlzásba vinni, mert a meleg lakásban kedvező

környezetet teremt a gombakártevőknek.

Öntözés, szellőztetés:

Nemcsak a téli időszakban, de egész évben ügyelnünk kell arra, hogy hideg csapvízzel ne öntözzük a szobanövényeinket. Várjuk meg, amíg a víz szobahőmérsékletű lesz, és csak akkor adjuk a növénynek. Télen ritkábban kell öntöznünk, de fűtött, száraz levegőjű szobában heti egy alkalommal mindig adjunk vizet növényeinknek. Télen is elpusztíthatjuk a szobanövényeinket a túlóntozással, ezért mindig ellenőrizzük a föld nedvességét, és akkor döntjük el, hogy kell-e locsolni vagy sem. A tápoldatozást a téli hónapokban kihagyhatjuk. Szellőztetni télen is kell, de vigyázzunk arra, hogy ne közvetlenül a növényekre nyissuk ki az ablakot. A legjobb gondoskodás mellett is előfordul, hogy néhány levél szárad, szintelen hajtások fejlődnek. Ezeket távolítsuk el a növényekről.

Az északi fekvésű szoba ablakába javasolják az afrikai ibolyát. A hűvös szobába a begóniát, cikláment, filodendront, papucsvirágot és a kankalint. Napos helyre tehetjük a krotont, golgotavirágot, rhododendront, kaktuszokat.

Zečević Tatjana

PÁLYÁZATFIGYELŐ

Az oktatási-nevelési, továbbá tankönyv-és taneszköz-támogatás

Beadási határidő: 2009. március 31.

Kiíró intézmény: Concordia Minoritatis Hungaricae

Pályázók köre: 18 év alatti általános illetve középiskolás gyermek aki Szerbiában magyar nyelven folytatja tanulmányait

Leírás:

OKTATÁSI-NEVELÉSI TÁMOGATÁS - Gyermekeként 20.000 Ft-nak megfelelő dinár összegű nevelési-oktatási támogatásban részesülhet a saját háztartásában kiskorú gyermeke(ke)t nevelő szülő/nevelő szülő minden olyan kiskorú gyermeke után, aki Szerbiában alap- vagy középfokú oktatási intézménybe jár és magyar nyelven tanul (anyanyelvápoló oktatásban résztvevők pályázatait iskolánkenti egyéni elbírálásban részesülnek);

TANKÖNYV- ÉS TANESZKÖZ TÁMOGATÁS - Gyermekeként 2.400 Ft-nak megfelelő dinár összegű tankönyv- és taneszköz támogatásban részesülhet a saját háztartásában kiskorú gyermek(ek)et nevelő szülő, amennyiben a kiskorú gyermek Szerbiában alap- vagy középfokú oktatási intézménybe jár és

magyar nyelven tanul (anyanyelvápoló oktatásban résztvevők pályázatait iskolánkenti egyéni elbírálásban részesülnek);

Hitelek odaítélése juh és kecske törzsállomány beszerezésére

Beadási határidő: 2009.február 15.

Kiíró intézmény: Tartományi Mezőgazdasági Fejlesztési Alap

Pályázók köre: Vajdaság AT területén levő mezőgazdasági birtokok, természetes és jogi személyek

Kamat: 2% évi kamatláb 18 hónapra, 12 hónapos türelmi idővel és interkaláris kamatszámolással

Összeg: Maximális igényelhető összeg 12.000,00 euró

Legkevesebb 1000 euró

Leírás: támogatott juh fajták: wittenberg, texel, ile de france, suf-folk, bergamo
támogatott kecske fajta: alpesi

További információért keressé fel irodánkat!
Minden munkanapon 07,30-14,30 között, várjuk az érdeklődőket, földműve-seinket és gazdálkodóinkat.

A Prowag csapata
P á l y á z a t f i g y e l ő s ,
Tanácsadás,
Pályázatírás, Üzleti tervek
készítése
telefon: 024/731-424
e-mail: prowag@gmail.com

X IRODALOM KULTÚRA SZÍNHÁZ

Kedves olvasóim, kezdem egy adóssággal: az előző számból kimaradtak a Dudás Kálmán vers- és prózamondó találkozójának díjazottjai. A zsűri tagjai: Kovács Frigyes, Krizsán Szilvia színművészek, Domány Zoltán előadóművész, Hajós Zsuzsa drámapedagógus, Pataki András színész, rendező és Bartók László előadóművész, színész voltak. Díjazottak: gyermek kategória : 1. díj: Varga Döniz, 2. díj: Roósz Péter, 3. díj: Ficze Árpád. Ifjúsági kategória: 1. díj: Szombati Dorottya, 2. díj: Nemes Bence és Maletaski Krisztina, 3. díj: Horváth Csenge. Felnőtt kategória: 1. díj: Hajvert Ákos, 2. díj: Farkas Hajnalka, 3. díj: Delyné Csere Ágnes. A legjobb felkészítő díját Barta Júlia és Horváth István kapták. Az idén először kiosztott Dudás Kálmán-díjat Varga Döniz kapta. A VMVE együttműködő partnerei a Feketics Művelődési Egyesület és a Vajdasági Magyar Drámapedagógiai Társaság volt. A rendezvényt támogatták: a Tartományi Oktatási és Művelődésügyi Titkárság, a Tartományi Jogalkotási, Közigazgatási és Nemzeti Kisebbségi Titkárság és a Szülőföld Alap.

December 10-én Hét Nap előújás volt falunkban, amelynek keretében bemutatták a Vajdasági Magyar Kalendáriumot. Közreműködtek a Hét Nap újságírói, Utasi Árpád mesemondó, Dinnyés József dalszerző, a bácsfeketehgyi ME tagjai és versmondói. A műsor tombolával zárult, ahol szerény ajándékcsoomagot lehetett nyerni.

December 16-án Németh István: Akik az időket szolgálták című Krivaja-menti írásait tartalmazó új riportkönyvének bemutatója volt a bácsfeketehgyi könyvtárban. A könyvet Bordás Győző, a kötet recenzense méltatta.

December 26-án karácsonyi műsort szerveztek a Színházteremben, ahol fel léptek a Művelődési Egyesület szakcsoportjai: az Aprócska, a Mákvirág és a Kónya néptáncgyűttesek, a versmondók, a Soma Amatőr Színtársulat, a Mazsola és a Pom-pom diákszínjátszó csoport.

Január 5-10. között zajlott a Téli Szép Szó versmondó tábor, ahova Vajdaság minden részéről érkeztek versmondók. A táborvezető Lódi Andrea drámapedagógus volt. Pál Ágnes logopédus-gyógy-pedagógus és az oktatók foglalkoztak a fiatalokkal. A kiscsoport Barta Júlia óvónő vezetésével farsangi népszokásokat tanult be, a középső csoporttal Molnár Róbert és Táborosi Margaréta színművészek foglalkoztak, ők a Radnóti-év kapcsán a költő verseiből készítettek előadást, a nagyok pedig Krekity Olgával Miféle beszéd ez? címmel készítettek egy versösszeállítást a Magyar Nyelv Éve kapcsán. A táborban megtartott "házi" versmondó bajnokságon szép eredményt értek el a bácsfeketehgyi versmondók is: a 7-8. osztályosok kategóriájában: 1.lett Tamás Krisztina, 3. Szombati Dorottya, a középiskolások között: 2. Szarka Ákos, 3. Simonyi Lili. A szombati gálaműsoron láthattuk a kész előadásokat és hallhat-

tunk a díjazott versmondókat. A Műhely a Vajdasági Magyar Versmondók Egyesülete a Feketics Művelődési Egyesülettel és a Vajdasági Magyar Művelődési Intézettel együttműködésben szervezte meg. Támogatók voltak: a Magyar Köztársaság Oktatási és Kulturális Minisztériuma, a Szülőföld Alap, a Tartományi Kisebbségügyi Titkárság és a Tartományi Művelődésügyi Titkárság.

Wass Albert születésének 100. évfordulójára a Forrás Színház készített egy pódiumestet életművéből **Silentium - a csendről a szóig** címmel. Január 9-én a bácsfeketehgyi közönség is megtekinthette a színházteremben. Az előadást szerkesztette és rendezte: Bánffy György Kossuth- és Jászai-díjas, kiváló és érdemes művész. Előadták: Ács Tamás és Jakab Ádám színművészek *"Amikor én megszülettem, éjszaka volt és az égen sok-sok csillag. Szegény jó anyám kinézett az ablakon s az első csillagra, ami a szemében megakadt azt mondta: ez legyen a szerencsecsillag! És az a csillag pásztorcsillag volt. Sokan a hűség csillagának nevezik, olyanok, akik a hűséget nem a szívükben, hanem valahol a csillagokban keresik."* A műsor egyaránt tartalmaz prózai és verses írást (Adjátok vissza a hegyeimet!, A szentek zendülése, Elvások a vörös csillag, Átoksori kísértetek, Záróvers, Ki a magyar? Nagypénteki sirató, A láthatatlan lobogó, Miatyánk, Te és a világ, Hontalanság hitvallása, Üzenet haza). Az előadók megközelítése szeretne irodalmi értékein át hatni és szólni a hűségről, a megalkuvás nélküli hazaszeretetről, Istenről, emberről. Egy olyan ember sorsából merítve, ki gyakran állt az országút szélén és ritkán süttött rá a nap. Mellőzve minden szégyenteljes jelenkori aktualitást, ez a műsor nem valakik vagy valami ellen, hanem mindannyiunkért kíván szólni.

Január 16-án tartotta meg a Vajdasági Magyar Művelődési Szövetség a magyar kultúra napjának délvidéki központi ünnepségét Zentán, a Vajdasági Magyar Művelődési Intézettel együttműködésben. A rendezvényen a bácsfeketehgyiek örömeire kitüntetésben részesült Barta Júlia is, a mi Juci óvó nénink, Magyar Életfa Díjat kapott eddigi munkásságáért.

Új könyvek a könyvtárban: ezúttal gyermekeknek szóló kötetekkel gyarapodott a könyvtár állománya. **Kányádi Sándor** könyvekkel: **Virágon vett vitéz, Kecskemesék, Billegballag.** Kányádi

Sándor gyerekversei és meséi a magyar gyermekirodalom igazi gyöngyszemei, népszerűségük mindmáig töretlen. Különböző válogatásban, szerkesztésben, új illusztrációkkal mindegyre a meglepetés, az első ráismerés erejével hatnak. Mégsem újszerűségükkel, szokatlanságukkal vonzanak, inkább sajátos világképük, illetve a művek hangulata, nyelvi megformáltsága révén válnak összetéveszthetetlenül "kányádissá". A játékos hangulatú, humorral, derűvel teli versek az erdélyi népköltészet hagyományából ugyanúgy merítettek, mint a műköltészet gazdag tradíciójából.

Kormos István Vackortörténeteivel a kis pisze kölyökmackóról: Vackor az első bében, Vackor világot lát; Mese Vackorról, Mesék Vackorról. **Lázár Ervin: A Négyszögletű Kerek Erdő** című klasszikus meséjével, ami Mikkamakka, Ló Szerafin, Szörnyeteg Lajos, Bruckner Szigfrid, Kisfejú Nagyfejú Zordonbordon, Vacskamati, na és persze Dömdödöm közös életéről szól a Négyszögletű Kerek Erdőben. **Orbán Ottó: Kati-patika** című kötete kislányáról szól. A játékos versekben népi és városi rímek felelgetnek egymásra. A természet és mindennapi életünk

képei hol gyermeki, hol groteszk nyelvi fordulatokban jelennek meg. De a világ nemcsak mulatságos gyerekdolgok sorozata, hanem megható is, érzelmes is. „Álom-öbölben, bárkában, fekszik a Kati az ágyában, húzza az evezőt álmában.” A sajátos lírai világ tréfás hangja finom, érzékeny meglátásokat, mély gyerekseretetet rejt. S a kettőből ötvöződik a kötet stílusa, amely a gyereket képeivel, képtelenségeivel, rímötleteivel ragadja meg. Olvasásra fel!

borka

T R E N D I

ÁLOMSZAKMA A MODELLKEDÉS?

Csillogó kifutó, szuper ruhák, profi fotósok. Kívülről nézve a modell élete csupa szórakozás, siker, könnyű pénzkereset. Nem is gondolnánk, hogy aki ide bekerül, egy szigorú, szabályokkal teli világba csöppen, ahol a szépség csupán alapkövetelmény. A Cosmo megkérdezett néhány sikeres modellt arról, hogyan illeszkednek be a nemzetközi divat világába, és milyen áldozattal jár tizenévesen a csúcsra törni.

Lányok nyüzsögnek az előtérben. Mindenki óriási méretű könyvet szorongat a hóna alatt, valaki a padlón fekvő fotókat nézeget, egyszerre beszélnek, nevetnek, várnak. Casting, vagyis válogatás zajlik. Bent a szobában teljes a csend. Vékony, hosszú hajú lány ül az íróasztal előtt, épp az ő könyvét, fotóit nézegeti **Annelise Arieli**, a modellügynökség vezetője. Annelise maga is modell volt, így pontosan tudja, milyen a másik oldalon ülni. Kicsit beszélget a lánnyal, aztán máris ott a következő jelentkező. „Sokszor már akkor tudom, hogy valaki alkalmas-e modellnek, amikor belép az ajtón - mondja Annelise. - Lehet, hogy még nem látszik rajta, de én már érzem, hogy benne van a lehetőség. De lehet valaki akármilyen szép, ha nem elég fegyelmezt, ebben a szakmában nincs esélye.” Kiből lehet modell? Annelise szerint, abból, aki minimum 172 centi, és maximum 60 kiló. A 90, 60, 90-es méretnél kevesebb még lehet, de több semmiképp. Fotogén arc, nagy szemek, nagy száj, karakteres megjelenés. És a legfontosabb, hogy vegye komolyan a munkát, legyen megbízható és tudjon alkalmazkodni. Ma már alapkövetelmény, hogy egy modell legalább angolul beszéljen. És hogy időben elkezdje a szakmát, mert egyre nagyobb a kereslet a tizenéves lányok iránt.

Tizennégy éves címlaplány

Anett, az ügynökség egyik legtöbbet foglalkoztatott modellje tizenhárom éves volt, amikor nagyon is céltudatosan jelentkezett az ügynökségen. Egy év múlva már külföldön dolgozott, és szinte azonnal címlapra került. Ő az, aki tizenöt évesen tapasztalt modellnek számít, folyamatosan utazik, néhány napja jött haza Kínából. Eleinte anyukám nagyon féltett. Tizennégy voltam, amikor Thaiföldre mentem dolgozni, és ezalatt a három

hónap alatt nagyon sokat tanultam. Bedobtak a mélyvízbe: profi fotósok, méregdrága ruhák, ott álltam talpig Prada-ban és csak néztem, mi történik velem. Szerencsére már akkor jól ment az angol. Főleg fotózásaim voltak, ami nagyon kemény munkának számít. Néha tizenkét-tizennégy órát is eltart a felvétel, és előfordul, hogy enni sincs időm. Van, hogy egy szál bugyiban kell álldogálni és öltözködni az egész stáb előtt, akkora a hajtás. Vagy száz ruhát kell felvenni három óra alatt. Nehezen borulok ki, de legutóbb annyira kimerültem, hogy már csak a sírás segített”- mesélte Anett, aki ennek ellenére szereti a fotózást, mert kárpótolják a képek és a címlapok.

Marton Bogi még csak tizenhat éves, de már négy éve modellkedik.

Számtalan külföldi munkával a háta mögött már tapasztalt „nagy öregként” mesél karrierjéről.

– Hogyan lett belőled modell?

– A nővérem annak idején egy újságból vágta ki az ügynökség felhívását. Elkísértem a válogatásra, ahol megkérdezték, nekem nem lenne-e kedvem náluk dolgozni, én pedig igent mondtam. A véletlen műve volt.

– Mi volt az első munkád?

– Rögtön kihívtak két és fél hónapra Koreába, ahol fotózásokon, divatbemutatókon és reklámfilm-forgatásokon vettem részt.

– Mi volt a négy év alatt a legjobb, illetve a legrosszabb élményed?

– A legjobb az, amikor egy munka után újra visszahívtak Thaiföldre, és megkaptam a Palmolive márka világkampányát. A legrosszabb pedig az, ha sokat voltam távol a családomtól, de ez sem volt elviselhetetlen, hiszen e-mailen és telefonon minden nap beszélünk.

Persze, hogy izgalmas a modellek élete, de emellett nagyon megerőltető, és időnként elég kemény is. Napokig étlen, szomjan a parancsokat végrehajtani!

Fekete Tímea

MAGYAR NÉPI HANGSZEREK

A következő zenei témakör a magyar népi hangszereket öleli fel. Most csak egy ízelítőt adok azon hangszerekből, amiket majd bővebben is bemutatok az elkövetkező időszakban.

A magyar népi hangszerek néven a magyar népzeneben használt hangszereket értjük.

A magyarság, mint a világ más népei is gyakorlatilag bármit képes hangszerként használni. Ezért a népi hangszerek nagy változatosságot mutatnak a hétköznapi használati tárgyakkal kezdve, mint például a tejeskanna, vagy egy pár kanál, az egész kifinomult hangszerekig, mint amilyen a hegedű, vagy a harmonika.

Hangszereink nagy része ázsiai eredetű. Keleti hangszereink: citerafélék, koboz, furulyafélék, tilinkó, doromb, üstdob, láncosbot, pergő, kolomp, cintányér, vonósok, kettős nádsípos hangszerek (tárogató), duda, körtemuzsika.

Fontos ezt hangsúlyozni, mert az Ázsiából érkezett lovas nagyállattartó népek hozzájárulását az egyetemes európai kultúrához sokáig figyelmen kívül hagyták. Ezeket a népeket, tehát a magyarokat és őseiket is, gyakran kulturálatlan barbárokként ábrázolták. Megemlíthető, hogy a görögök és rómaiak amilyen magas szinten műveltek bizonyos művészeteket és tudományokat (pl. akár magát a zeneelméletet), annyira

elhanyagolták és alacsony színvonalon gyakorolták a hangszeres zenét. Vonós hangszereket nem ismertek, a húros hangszereket nem kedvelték, ritkán alkalmazták, a zenészeket megvetették. Arisztotelésznel olvashatjuk: Szabad emberhez méltatlan a zenélés... Férfinak nem illik ilyesmit tenni, hacsak nem részeg vagy tréfál. Európában, akik foglalkozásszerűen zenéltek, azok a társadalom periferiájáról kerültek ki, Belső-Ázsiában és Kínában viszont a zenélés az előkelők kiváltsága volt.

A középkori kereszténység is ridegnek mutatkozott a hangszeres zenével szemben. A vallási gregorián énekek mellett más nemigen kapott teret.

Ezzel a történeti háttérrel magyarázható, hogy az európai hangszerek többsége miért keleti eredetű, és miért köszönhet olyan sokat ezen a téren is Európa a keleti lovasnépeknek.

Kaszás Éva
zenepedagógus

A Helyi Közösség 2009. 01. 01.-től meghirdeti:

„A falu legszebb háztájéka”

elnevezésű pályázatát

NYEREMÉNYEK:

Első helyezet: Fűkaszáló

Második helyezet: egy éves ingyenes szemétkihordás zsák formájában (8 zsák havonta)

Harmadik helyezet: vásárlási utalvány a bácsfeketehegyi virágüzletek egyikében 2.500,00 dinár értékében.

A pályázat 2009. 01. 01.-től 2009. 05. 30.-ig tart.

Ezen pályázaton részvételt nyer minden bácsfeketehegyi lakos háztájéka (értsd: házak előtti terület karbantartása, rendezettsége, tisztasága, gondozottsága).

Ennek értelmében a személyes benevezés nem szükséges, viszont megtehető fényképek formájában a HK részére címzett borítékban.

Címünk: Helyi Közösség, Testvériség utca 30, 24323 Bácsfeketehegy

Az elbírálást az erre az időszakra kijelölt bizottság végzi, helyszíni értékelésekkel. Eredményhirdetés az **V. bácsfeketehegyi falunap és a VI. bácsfeketehegyi meggynapok** keretén belül.

T Á R G Y: Versenypályázat

H E L Y S Z Í N: Bácsfeketehegy

R É S Z T V E V Ő K:

Mindenki ki gondolni szeretné háztájékát

Óvd és tartsd tisztán környezeted!

FECSKE - TOLL

ÁLOM

Álomba ringattál.
Ez az álom közös.
Te altattál,
én álmodom rólad.

Álmomban ringatlak.
Szívem a bölcsőd.
Te alszol,
én megfejtem álmodat.

Álmaink összefonódnak.
Álmodom álmodhoz kötött.
Nem ébredünk fel,
éljük álmvilágunkat.

Bácsi (Vajda) Sára

ÁLMOMBAN

Álmomban vágattam szilaj paripámon,
szemeim előtt kastély, kacsalábon.

Leszállva a lóról, nyitnám kapuját,
tárnám ajtaját, de nem hagyják.

Szeretnék bemenni, lépcsőin szaladni,
mindig feljebb jutni, fényűzésben élni.

Sikertelen próbám, nagyon elszomorít,
de visszahoz paripám, egész az ágyamig.

Bácsi (Vajda) Sára

ANYAKÖNYVI HÍREK

ESKÜVŐK 2008

1. Vaš Gordon i Randelović Nevenka (19.01.2008.)
2. Živković Danijel i Sekicki Mirjana (26.01.2008.)
3. Kónya Árpád és Józsa Rózsa (16.03.2008.)
4. Stevović Žarko i Tomić Ana-Marija (25.05.2008.)
5. Tomašević Jovan i Đukanović Tijana (31.05.2008.)
6. Šotić Dejan és Tóth Tilda (19.07.2008.)
7. Farkas Mihály és Bertók Zita (23.08.2008.)
8. Kuzman Predrag i Pavličević Bojana (12.09.2008.)
9. Pilipović Momir és Marecskó Anikó (20.09.2008.)
10. Nagy Norbert és Konc Tünde (27.09.2008.)
11. Korceba Peđa i Dimitrijević Vesna (11.10.2008.)
12. Harangozó Attila és Kelemen Adél (08.11.2008.)
13. Bácsi Balázs és Balogh Tímea (09.08.2008.)
14. Škeljić Dragan és Tegeltija Vera (15.11.2008.)
15. Pálkás László és Kormos Csilla (06.12.2008.)

Pásztor András és
Erzsébet Kisfiuk
Márk

Obradović Mikica
és Marija Kislányuk
Tina

Klać Mihajlo december 4, 77 évében
Četković Slobodanka december 5, 66 évében

Molnár András december 18, 83 évében

Vojnić Tunić Rózsa szül. Szabó Rózsa december 19, 45 évében

Marković Milan december 27, 53 évében

Özv. Losonci Ferencné szül. Pece Katalin december 29, 92 évében

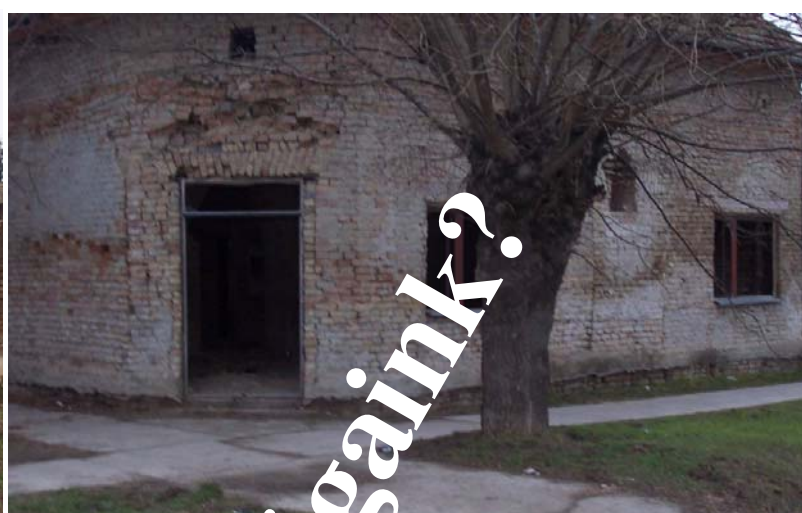
Samardić Eržebet szül. Pap Eržebet január 2, 63 évében

Szluka István január 2, 69 évében

Füstös István január 19, 65 évében

Nagy Klára szül. Dudás január 30, 75 évében

Az anyakönyvi hírek adatait a helyi orvosi rendelőből, az anyakönyvvezetői irodából, valamint a "Tiho" temetkezési vállalatától kaptuk.

Kilátásaink! - Kilátástalanságaink?